



**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА
ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету

«27» серпня 2025 року.

протокол №1

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина Ковтун

«27» серпня 2025 року.

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇН»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки**

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри мовознавства,
к. пед. н., доцентка
«26» серпня 2025 року

_____ Ольга ПАВЛИК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
«26» серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри,
докторка педагогічних наук,
професорка
26 серпня 2025 року

_____ Ольга НАГОРНА

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	3
	1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	3
	1.2. Лекції	5
	1.3. Практичні заняття	6
	1.4. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	15
	1.5. Індивідуальні завдання	16
	1.6. Підсумковий контроль	17
2.	Схема нарахування балів	21
3.	Рекомендовані джерела	22-23
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	23

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Практ.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Прак.	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера.	24	4	8	–	–	12	–	–	–	–	–	–
2.	Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини.	27	4	8	–	–	15	–	–	–	–	–	–
3.	Політичний устрій, розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії.	27	4	8	–	–	15	–	–	–	–	–	–
4.	Національні свята і традиції німецькомовних країн. Туристичні осередки.	24	4	8	–	–	12	–	–	–	–	–	–

5.	Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії.	18	2	4	–	–	12	–	–	–	–	–	–
	Усього	120	18	36			66						

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
		Форма навчання: очна (денна) / заочна
1	2	3
1.	Тема 1. Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера.	4
	1.1. Поняття лінгвокраїнознавства. Об'єкт і предмет курсу. Мета і завдання. Місце та значущість дисципліни в системі підготовки фахівця-перекладача. Практичне значення курсу: використання у викладанні іноземних мов, перекладі, міжкультурній комунікації. Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. 1.2. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера.	
2.	Тема 2. Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини.	4
	2.1. Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн. Структурно-сміслові компоненти наукового тексту. Етапи написання наукових текстів. 2.2. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини.	
3.	Тема 3. Політичний устрій, розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії.	4
	3.1. Політичний устрій німецькомовних країн. Держаний та політичний устрій, основні партії німецькомовних країн. Виборча система. Основні завдання президента, канцлера і парламенту. 3.2. Розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. Винаходи та промисловий розвиток. Матеріально-економічні ресурси ФРН. Досягнення економіки німецькомовних країн. Методи дослідження (лінгвістичний аналіз, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз, етнолінгвістичний підхід). Проблематика: переклад реалій та безеквівалентної лексики. Збереження культурного колориту. Розбіжності у фонових знаннях носіїв різних мов. Зв'язок «Лінгвокраїнознавства» з іншими науками: культурологія, етнологія, країнознавство, соціолінгвістика, перекладознавство.	
4.	Тема 4. Національні свята і традиції німецькомовних країн. Туристичні осередки.	4
	4.1. Національні свята і традиції німецькомовних країн. 4.2. Туристичні осередки німецькомовних країн. Роль туризму в економіці. Значення туризму в житті німецьких громадян. Ставлення до природи і навколишнього середовища. Географія поширення німецької мови, її статус у світі. Діалектні та соціальні різновиди німецької мови у	

	лінгвокраїнознавчому та соціолінгвальному контексті. Вплив англіцизмів на сучасну німецьку мову. Основні поняття (реалії, фонові знання, культурні концепти, безеквівалентна лексика, національно марковані слова).	
5	Тема 5. Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії.	2
	5.1. Історичний та географічний аспекти національної кухні. Культові страви і напої. Значення здорового харчування та спорту в житті німецьких громадян. Вплив мультинаціонального суспільства на сучасну кухню ФРН. Методи дослідження (лінгвістичний аналіз, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз, етнолінгвістичний підхід). Проблематика: переклад реалій та безеквівалентної лексики. Збереження культурного колориту. Зв'язок «Лінгвокраїнознавства» з іншими науками: культурологія, етнологія, країнознавство, соціолінгвістика, перекладознавство.	
	Усього	18

Тема 1.

Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера.

1.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
		Форма навчання: очна (денна) / заочна
1	2	3
1.	Тема 1. Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера. Географічне положення та регіональний поділ ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну; кліматичні особливості, природні зони й характерні представники флори та фауни; ключові річкові та озерні системи. Природні ресурси та основні економічні сектори німецькомовних країн. Демографічна структура та тенденції розвитку населення. Національно-етнічний склад, культурне різноманіття та вплив міграційних процесів на німецьке суспільство. Національна символіка.	4
	1.1. Поняття лінгвокраїнознавства. Об'єкт і предмет курсу. Мета і завдання. Місце та значущість дисципліни в системі підготовки фахівця-перекладача. Практичне значення курсу: використання у викладанні іноземних мов, перекладі, міжкультурній комунікації. 1.2. Географічне положення та регіональний поділ ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну; кліматичні особливості, природні зони й характерні представники флори та фауни; ключові річкові та озерні системи.	

	1.3. Демографічна структура та тенденції розвитку населення. Національно-етнічний склад, культурне різноманіття та вплив міграційних процесів на німецьке суспільство.	
2.	Тема 2. Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн. Перші поселення германських племен. Роздробленість та війни німецьких князівств. Створення першої німецької держави. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини. Мовна контактність і діалектологія. Культурно-мовні концепти. Мова як джерело історичної інформації та основний маркер національної ідентичності. Відображення історичного розвитку в німецькій мові.	4
	2.1. Перші поселення германських племен. Роздробленість та війни німецьких князівств. Створення першої німецької держави. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини. 2.2. Мовна контактність і діалектологія. Культурно-мовні концепти. Мова як джерело історичної інформації та основний маркер національної ідентичності. Відображення історичного розвитку в німецькій мові.	
3.	Тема 3. Політичний устрій, розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. Держаний та політичний устрій, основні партії німецькомовних країн. Виборча система. Основні завдання президента, канцлера і парламенту. Розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. Винаходи та промисловий розвиток. Матеріально-економічні ресурси ФРН. Досягнення економіки німецькомовних країн. Методи дослідження (лінгвістичний аналіз, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз, етнолінгвістичний підхід). Проблематика: переклад реалій та безеквівалентної лексики. Збереження культурного колориту. Розбіжності у фонових знаннях носіїв різних мов. Зв'язок «Лінгвокраїнознавства» з іншими науками: культурологія, етнологія, країнознавство, соціолінгвістика, перекладознавство.	4
	3.1. Держаний та політичний устрій, основні партії німецькомовних країн. Виборча система. Основні завдання президента, канцлера і парламенту. Розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. 3.2. Розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. Винаходи та промисловий розвиток. Матеріально-економічні ресурси ФРН. Досягнення економіки німецькомовних країн.	
4.	Тема 4. Національні свята і традиції німецькомовних країн. Особисті та державні свята. Туристичні осередки німецькомовних країн. Роль туризму в економіці. Значення туризму в житті німецьких громадян. Ставлення до природи і навколишнього середовища. Географія поширення німецької мови, її статус у світі.	4

	4.1. Національні свята і традиції німецькомовних країн. Особисті та державні свята. Туристичні осередки німецькомовних країн. Роль туризму в економіці. Значення туризму в житті німецьких громадян. Ставлення до природи і навколишнього середовища. Туристичні осередки німецькомовних країн. 4.2. Географія поширення німецької мови, її статус у світі. Діалектні та соціальні різновиди німецької мови у лінгвокраїнознавчому та соціолінгвальному контексті. Вплив англіцизмів на сучасну німецьку мову. Основні поняття (реалії, фонові знання, культурні концепти, безеквівалентна лексика, національно марковані слова).	
5	Тема 5. Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії. Історичний та географічний аспекти національної кухні. Культові страви і напої. Значення здорового харчування та спорту в житті німецьких громадян. Вплив мультинаціонального суспільства на сучасну кухню ФРН. Методи дослідження (лінгвістичний аналіз, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз, етнолінгвістичний підхід). Проблематика: переклад реалій та безеквівалентної лексики. Збереження культурного колориту. Зв'язок «Лінгвокраїнознавства» з іншими науками: культурологія, етнологія, країнознавство, соціолінгвістика, перекладознавство.	2
	5.1. Страви та напої національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії. Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії. Історичний та географічний аспекти національної кухні. Культові страви і напої. Значення здорового харчування та спорту в житті німецьких громадян. Вплив мультинаціонального суспільства на сучасну кухню ФРН.	
	Усього	18

Тема 1.

Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера.

Поняття лінгвокраїнознавства. Об'єкт і предмет курсу. Мета і завдання. Місце та значущість дисципліни в системі підготовки фахівця-перекладача. Практичне значення курсу: використання у викладанні іноземних мов, перекладі, міжкультурній комунікації.

Географічне положення та регіональний поділ ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну; кліматичні особливості, природні зони й характерні представники флори та фауни; ключові річкові та озерні системи.

Природні ресурси та основні економічні сектори німецькомовних країн.

Демографічна структура та тенденції розвитку населення.

Національно-етнічний склад, культурне різноманіття та вплив міграційних процесів на німецьке суспільство.

Національна символіка.

Практичне заняття 1

Поняття лінгвокраїнознавства. Об'єкт і предмет курсу. Мета і завдання. Місце та значущість дисципліни в системі підготовки фахівця-перекладача. Практичне значення курсу: використання у викладанні іноземних мов, перекладі, міжкультурній комунікації.

Географічне положення та регіональний поділ ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну; кліматичні особливості, природні зони й характерні представники флори та фауни; ключові річкові та озерні системи.

Природні ресурси та основні економічні сектори німецькомовних країн.

Питання для усного опитування та дискусії

- Географічне положення та кліматичні особливості ФРН.
- Географічне положення Австрії.
- Географічне положення Швейцарії, Ліхтенштейну та Люксембургу.
- Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера ФРН.
- Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера інших німецькомовних країн.
- Природні ресурси та основні економічні сектори німецькомовних країн.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - С.6-8, 18-19.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011.
3. Павлик О. Б. Сучасний стан розвитку туристичної галузі Швейцарії / О. Б. Павлик // Туристично-рекреаційна сфера: виклики і сучасність : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (22.04.2024). – Хмельницький : ХУУП, 2024, С.30-31.
4. Павлик О.Б., Сивик О.А., Рембач О.О. Актуальні стратегії інтеграції лінгвокраїнознавства у викладанні іноземних мов, "Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського.Серія: Філологія.Журналістика, Том 36(75) №5, 2025.

Практичне заняття 2

Демографічна структура та тенденції розвитку населення.

Національно-етнічний склад, культурне різноманіття та вплив міграційних процесів на німецьке суспільство.

Питання для усного опитування та дискусії

Демографічна структура та тенденції розвитку населення.

Національно-етнічний склад, культурне різноманіття та вплив міграційних процесів на німецьке суспільство.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011, S.6-8, 28-29.
3. Павлик О. Б. Особливості охорони навколишнього середовища в ФРН / О. Б. Павлик // Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації : зб. тез доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. – Хмельницький : ХУУП, 2022, С.179-181.
4. Павлик О.Б. Поняття гуманітарної безпеки в сучасному суспільстві/збірник тез доповідей V Міжнародної НПК "Правові засади організації та здійснення публічної влади", присвяченої пам'яті Л.П.Юзькова, 2022, С.280-285.

Тема 2.

Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн.

Перші поселення германських племен. Роздробленість та війни німецьких князівств. Створення першої німецької держави. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини.

Мовна контактність і діалектологія. Культурно-мовні концепти. Мова як джерело історичної інформації та основний маркер національної ідентичності. Відображення історичного розвитку в німецькій мові.

Практичне заняття 1

Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн.

Перші поселення германських племен. Роздробленість та війни німецьких князівств.

Створення першої німецької держави. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни.

Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини.

Мовна контактність і діалектологія. Культурно-мовні концепти. Мова як джерело історичної інформації та основний маркер національної ідентичності. Відображення історичного розвитку в німецькій мові.

Питання для усного опитування та дискусії

- Основні історичні етапи розвитку Німеччини.
- Основні історичні етапи розвитку інших німецькомовних країн.
- Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни.
- Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини.
- Мова як джерело історичної інформації та основний маркер національної ідентичності.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011, S.114-117.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Geschichte Deutschlands;
- Geschichte Oesterreichs und der Schweiz.
- Entwicklung Deutschlands vor dem II. Weltkrieg;
- NDP und Ursachen des Krieges;
- Entwicklung Deutschlands nach dem II. Weltkrieg;
- Gegenwart der BRD.

Практичне заняття 2

Мовна контактність і діалектологія. Культурно-мовні концепти. Мова як джерело історичної інформації та основний маркер національної ідентичності. Відображення історичного розвитку в німецькій мові.

Питання для усного опитування та дискусії

- Культурно-мовні концепти.;
- Мова як джерело історичної інформації та основний маркер національної ідентичності;
- Відображення історичного розвитку в німецькій мові.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011- S.118-125.

Тема 3.

Держаний та політичний устрій, основні партії німецькомовних країн.

Виборча система. Основні завдання президента, канцлера і парламенту.

Розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. Винаходи та промисловий розвиток. Матеріально-економічні ресурси ФРН. Досягнення економіки німецькомовних країн.

Методи дослідження (лінгвістичний аналіз, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз, етнолінгвістичний підхід). Проблематика: переклад реалій та безеквівалентної лексики. Збереження культурного колориту. Розбіжності у фонових знаннях носіїв різних мов.

Практичне заняття 1

Держаний та політичний устрій, основні партії німецькомовних країн. Виборча система. Основні завдання президента, канцлера і парламенту. Розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії.

Питання для усного опитування та дискусії

- Політичний устрій ФРН;
- Політичний устрій Ліхтенштейну, Австрії та Швейцарії;
- Розвиток науки, культури, техніки в ФРН.
- Розвиток науки, культури, техніки в інших німецькомовних країнах
- видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011, S.114-117.
3. Павлик О. Організація публічної влади у ФРН/зб.тез доповідей IV Міжнародної НПК, 2-6 березня 2021, Хмельницький ХУУП, - С.398-400.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Besonderheiten des politischen Systems der deutschsprachigen Länder;

Практичне заняття 2

Розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. Винаходи та промисловий розвиток. Матеріально-економічні ресурси ФРН. Досягнення економіки німецькомовних країн.

Питання для усного опитування та дискусії

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.

2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011, S.126-137.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Hervorragende Leute der deutschsprachigen Laender.

Тема 4. Національні свята і традиції німецькомовних країн. Особисті та державні свята.

Туристичні осередки німецькомовних країн. Роль туризму в економіці. Значення туризму в житті німецьких громадян. Ставлення до природи і навколишнього середовища.

Географія поширення німецької мови, її статус у світі.

Діалектні та соціальні різновиди німецької мови у лінгвокраїнознавчому та соціолінгвальному контексті. Вплив англіцизмів на сучасну німецьку мову. Основні поняття (реалії, фонові знання, культурні концепти, безеквівалентна лексика, національно марковані слова).

Практичне заняття 1

Національні свята і традиції німецькомовних країн. Особисті та державні свята. Туристичні осередки німецькомовних країн. Роль туризму в економіці. Значення туризму в житті німецьких громадян. Ставлення до природи і навколишнього середовища. Туристичні осередки німецькомовних країн.

Питання для усного опитування та дискусії

- Основні типи свят німецькомовних країн.
- Свята і традиції німецькомовних країн.
- Свята і традиції ФРН.
- Туристичні осередки Німеччини.
- Туристичні осередки інших німецькомовних країн.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011, S.72-77.
3. Павлик О. Б. Сучасний стан розвитку туристичної галузі Швейцарії / О. Б. Павлик // Туристично-рекреаційна сфера: виклики і сучасність : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (22.04.2024). – Хмельницький : ХУУП, 2024, С.30-31.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Sitten und Brauche zu Weihnachten und Ostern.
- Reiseziele und Schloesser der deutschsprachigen Laender.

Практичне заняття 2

Географія поширення німецької мови, її статус у світі.

Діалектні та соціальні різновиди німецької мови у лінгвокраїнознавчому та соціолінгвальному контексті. Вплив англіцизмів на сучасну німецьку мову. Основні поняття (реалії, фонові знання, культурні концепти, безеквівалентна лексика, національно марковані слова).

Питання для усного опитування та дискусії

- Географія поширення німецької мови, її статус у світі.
- Вплив англіцизмів на сучасну німецьку мову.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011, S.32-47.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Entlehnungen in der deutschen Sprache.

Тема 5. Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії.

Історичний та географічний аспекти національної кухні. Культові страви і напої. Значення здорового харчування та спорту в житті німецьких громадян. Вплив мультинаціонального суспільства на сучасну кухню ФРН.

Методи дослідження (лінгвістичний аналіз, порівняльно-зіставний метод, контекстуальний аналіз, етнолінгвістичний підхід). Проблематика: переклад реалій та безеквівалентної лексики. Збереження культурного колориту. Зв'язок «Лінгвокраїнознавства» з іншими науками: культурологія, етнологія, країнознавство, соціолінгвістика, перекладознавство.

Практичне заняття 1

Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії. Історичний та географічний аспекти національної кухні. Культові страви і напої. Значення здорового харчування та спорту в житті німецьких громадян. Вплив мультинаціонального суспільства на сучасну кухню ФРН. Зв'язок «Лінгвокраїнознавства» з іншими науками: культурологія, етнологія, країнознавство, соціолінгвістика, перекладознавство.

Питання для усного опитування та дискусії

- Особливості національної кухні ФРН.
- Особливості національної кухні Австрії.
- Особливості національної кухні Швейцарії.
- Улюблені напої німецькомовних країн.
- Улюблені страви німецькомовних країн.

Аудиторна робота

Виконання студентами презентацій з теми.

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова.- Вінниця: Нова книга, 2008 - 416 с.
2. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011, S.60-71.
3. Павлик О.Б., Сивик О.А., Рембач О.О. Актуальні стратегії інтеграції лінгвокраїнознавства у викладанні іноземних мов, "Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського.Серія: Філологія.Журналістика, Том 36(75) №5, 2025.

Методичні рекомендації

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при вивченні теми здобувачам варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Spezialitäten der deutschsprachigen Länder.

1.4. Самостійна робота здобувачів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		очна (денна)
1.	Тема 1. Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера. Знайти на фізичній карті світу географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну. Підготувати повідомлення про погоду в різних частинах ФРН влітку і взимку. Виписати основні регіони, річки, гори, моря, озера німецькомовних країн.	12
2.	Тема 2. Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн. Друга світова війна та спорудження Берлінської стіни. Створення, розвиток ФРН та НДР. Об'єднання Німеччини. Підготувати реферат про один із історичних етапів розвитку німецькомовних країн. Виписати основні етапи розвитку та історичні постаті Німеччини.	15
3.	Тема 3. Політичний устрій, розвиток науки, культури, техніки та видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії. Підготувати реферат про один із наукових чи технічних винаходів німецькомовних країн. Написати список відомих діячів культури, науки і техніки ФРН.	15
4.	Тема 4. Національні свята і традиції німецькомовних країн. Туристичні осередки. Скласти повідомлення про один із туристичних осередків німецькомовного простору.	12
5.	Тема 5. Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії. Підготувати список національних страв німецькомовних країн. Скласти повідомлення про одну із страв національної кухні німецькомовного простору.	12
	Всього	66

1.5. Індивідуальні завдання

1.4.1. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань.

Індивідуальне завдання слухачів денної форми навчання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи. Метою виконання індивідуального завдання (науково-дослідних робіт, рефератів і творчих наукових завдань) є закріплення і систематизація здобувачами отриманих знань під час аудиторних занять та самостійної роботи.

Під час виконання індивідуальних завдань здобувачі повинні використовувати першоджерела, наукові статті, монографічну літературу.

Тема для індивідуального завдання у формі науково-дослідної роботи, презентації або реферату-огляду обирається слухачем добровільно, закріплюється за ним на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

Підготовка індивідуального завдання в обраній формі передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою;
- складання плану роботи;
- виклад основних ідей та пропозицій авторів;
- укладання глосарію;
- презентацію індивідуального завдання на практичних заняттях (виступ до 10 хвилин).

Оцінювання результатів виконання рефератів і творчих наукових завдань здійснюється відповідно до чинної в університеті системи оцінювання знань в умовах запровадження Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) і включається до поточної успішності.

1.4.2. Основні вимоги до презентацій

Вимоги щодо структури та змісту навчального матеріалу:

- викладайте матеріал стисло, з максимальною інформативністю тексту;
- ретельно структуруйте інформацію;
- використовуйте короткі та змістовні заголовки, марковані та нумеровані списки;
- важливу інформацію (наприклад, висновки, визначення, правила тощо) подавайте крупним та виділеним шрифтом і розташовуйте у лівому верхньому куті екрана;
- другорядну інформацію бажано вміщувати внизу сторінки;
- кожному положенню (ідеї) треба відвести окремий абзац;
- головну ідею абзацу викладайте в першому рядку абзацу;
- використовуйте табличні форми запису інформації (діаграми, схеми) для ілюстрації важливих фактів, щоб подати матеріал компактно і наочно;
- графіка має органічно доповнювати текст;
- пояснення треба розташовувати якнайближче до ілюстрацій, з якими вони мають одночасно з'являтися на екрані;
- всю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок;
- продуктивність навчання зростає, якщо одночасно діють зоровий і слуховий канали сприйняття інформації (в зарубіжній літературі це явище називають принципом модальності). Тому рекомендується там, де це можливо, використовувати для тексту і графічних зображень звуковий супровід. Дослідження свідчать, що ефективність слухового сприйняття інформації становить 15 %, зорового – 25 %, а їх одночасне залучення до процесу навчання підвищує ефективність сприйняття до 65 %.

Теми презентацій

1. Географічне положення ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембургу і Ліхтенштейну.
2. Основні історичні етапи розвитку німецькомовних країн.
3. Політичний устрій, розвиток науки, культури, техніки та мистецтва німецькомовних країн.
4. Видатні особистості ФРН, Австрії, Швейцарії.
5. Національні свята і традиції німецькомовних країн.

6. Туристичні осередки німецькомовних країн.
7. Особливості національної кухні ФРН, Австрії, Швейцарії.
8. Клімат, основні регіони, річки, гори, моря, озера німецькомовних країн.
9. Виникнення і розвиток німецької мови. Запозичення з інших мов.
10. Діалекти та сленги німецької мови.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

1.6.1. Зміст іспиту

1. Тестові завдання.
2. Реферування іноземною мовою німецькомовного наукового тексту з фаху (робота зі словником). Час на підготовку 35 хвилин. *Перевіряються навички та уміння ознайомлювального читання мовчки та письмового викладення іноземною мовою основного змісту прочитаного.*

Приклади тестових завдань

1. Bilden Sie sinnvolle Wortverbindungen:

1. Die Hauptstadt der Schweiz ist..	a) Berlin
2. Das meistbesuchte Schloss Deutschlands heisst...	b) Neuschwanstein
3. Die Schweiz besteht aus der ...	c) Martin Luether
4. Die Person, die Bibel ins Deutsche uebersetzt hat, heisst ...	d) Kantonen
5. Das Gericht aus rohem Fleisch heisst..	e) die Zugspitze
6. Der grösste Park in Wien heisst..	f) Prater
7. Das Brandenburger Tor befindet sich in...	g) Hackepeter
8. Der höchste Dom der BRD befindet sich in...	h) Bern
9. Der höchste Berg Deutschlands heisst..	i) Köln
10. Mozart war ein hervorragender..	j) Komponist

1. Finden Sie richtige Antwort.

1. Die Republik Schweiz besteht aus:

- a. Bundesländer;
- b. Gebieten;
- c. Kantonen.

2. Das Staatsoberhaupt der BRD ist:

- a. Minister;
- b. Präsident;
- c. Kanzler.

0

3. Der grösste See Deutschlands heisst:

- a. der Bodensee;
- b. die Nordsee;
- c. die Ostsee.

4. Der grösste Dom in Wien heisst:

-
- a. Kölner Dom;
- b. Michaelisdom;
- c. Stephansdom.

5. Das Wappentier der BRD ist:

- a. Adler;
- b. Bär;
- c. Löwe.

2. Finden Sie passende Definition:

1. Der Dreikönigstag	a. ein Gericht aus der Schweiz
2. Otto von Bismark	b. ein Politiker
3. CH	c. ein Fest in Deutschland.
4. Fondue	d. eine österreichische Stadt
5. Salzburg	e. Autokennzeichen der Schweiz

1.6.2. Приклади німецькомовних автентичних текстів з фаху

Die Rolle der Technologie in der Globalisierung

Die Rolle der Technologie in der Globalisierung ist signifikant und kann nicht übersehen werden. Fortschritte in Technologie und Kommunikation haben die Globalisierung exponentiell beschleunigt und es ermöglicht, dass Informationen, Ideen, Sprache, und Kultur sich über nationale Grenzen hinweg ausbreiten.

Technologischer Fortschritt und Globalisierung gehen Hand in Hand, da sie einander bedingen und vorantreiben können. Der technologische Fortschritt, insbesondere in den Bereichen Kommunikation und Transport, hat die Globalisierung erst möglich gemacht. Ohne schnelle und effiziente Kommunikations- und Transportmöglichkeiten wäre es nicht möglich, Waren, Dienstleistungen und Informationen in dem Maße auszutauschen, wie es heute der Fall ist.

Technologischer Fortschritt bezeichnet die Entwicklung und Verbesserung technologischer Werkzeuge, Systeme und Maschinen. Er beschleunigt Prozesse, steigert die Effizienz und führt zu neuen Techniken und Produkten. Technologischer Fortschritt ist ein Hauptfaktor für wirtschaftliches Wachstum und die Steigerung der Produktivität.

Die Entwicklung und Verbreitung des Internets hat beispielsweise die Übermittlung von Informationen revolutioniert. Heute können Daten und Informationen in Echtzeit über Grenzen hinweg übertragen werden. Dies hat die Handelsbeziehungen, den Informationsaustausch, aber auch das soziale Miteinander grundlegend verändert. Angesichts solcher technologischen Innovationen sprechen Fachleute auch von einer zeitlichen und räumlichen Konvergenz. Ereignisse und Entwicklungen auf der ganzen Welt können fast zeitgleich wahrgenommen werden.

Die folgenden Punkte illustrieren die Rolle der Technologie in der Globalisierung:

- Informations- und Kommunikationstechnologien: Sie ermöglichen eine schnellere und effektivere Kommunikation über nationale und geografische Grenzen hinweg.
- Transporttechnologien: Sie ermöglichen die schnelle und kosteneffiziente Logistik und den Transport von Personen und Gütern weltweit.
- Produktionstechnologien: Sie ermöglichen es Unternehmen, wo immer es günstiger und bequemer ist, zu produzieren und dadurch global effizienter zu sein.
- Energieversorgung und Infrastruktur: Ohne zuverlässige Energieversorgung und Infrastruktur ist der Zugang zu Technologien, die die Globalisierung ermöglichen, eingeschränkt oder unmöglich.

2. Схема нарахування балів

2.1. Шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною накопичувальною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 2.1) згідно Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у новій редакції), затверджене рішенням Вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р №523/25.

Таблиця 2.1.

Співвідношення оцінок за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС, критеріїв оцінювання та рівнів компетентності здобувачів вищої освіти

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)
82-89	B	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)
74-81	C	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	
64-73	D	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)
60-63	E	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності
35-59	FX	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)
0-34	F	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	

Оцінки A, B, C, D, E вважаються позитивними, а FX та F – негативними.

Така система дозволяє здійснювати оцінювання знань більш гнучко, об'єктивно і сприяє систематичній та активній самостійній роботі здобувачів вищої освіти упродовж усього навчання, забезпечує змагальність між здобувачами вищої освіти в навчанні, стимулює виявлення і розвиток їхніх творчих здібностей.

2.2. Схема нарахування балів

Нарахування здобувачам вищої освіти балів за результатами навчання здійснюється за наведеною на рис. 2.2 схемою, яка визначає максимально можливу кількість балів на підставі результатів навчання за формами навчання, освітнього процесу і контролю.



3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Гошилик В.Б. Лінгвокраїнознавство: Навчально-методичний посібник Івано-Франківськ, 2007. 62 с.
2. Лопушанський Я., Радченко О. Країнознавство (Німеччина – Австрія). Дрогобич: Посвіт, 2014.- 352 с.
3. Кудіна О.Ф. Країни, де говорять німецькою: Навчальний посібник з лінгвокраїнознавства Вінниця, 2002. 344 с.
4. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. Лінгвокраїнознавство. Німецька мова. Вінниця: Нова книга, 2008. 416 с.
5. Павлик О.Б., Сивик О.А., Рембач О.О., Актуальні стратегії інтеграції лінгвокраїнознавства у викладання іноземних мов// Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика», -Том 36(75), №5, 2025.
6. Pilaski A., Fröhlich B., Bolte-Costabiei Ch., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landeskunde. Berlin und München: Langenscheidt, 2011.

3.2. Допоміжні джерела

7. Єгорова О.І. Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн: Швейцарія, Австрія, Ліхтенштейн та Люксембург: конспект лекцій для студ. спец. 035 «Філологія», спеціалізації 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» денної форми навчання/О.І. Єгорова. Суми: СумДУ, 2016.127 с.
8. Павлик О.Б Роль жестів і міміки в спілкуванні //Збірник тез Щорічної XXVII звітної НПК ХУУП імені Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави»(10 березня 2023р.). Хмельницький: ХУУП, 2022. С.170-171.
9. Павлик О. Організація публічної влади у ФРН/зб.тез доповідей IV Міжнародної НПК, 2-6 березня 2021, Хмельницький ХУУП, С.398-400.
10. Павлик О.Б. Застосування білінгвального підходу в освітньому процесі/зб.тез доповідей VIII Міжнародної НПК присвяченої пам'яті проф.В.Л. Скалкіна , 12 квітня 2022, Одеса. С.246-248.
11. Павлик О.Б. Поняття гуманітарної безпеки в сучасному суспільстві/збірник тез доповідей V Міжнародної НПК "Правові засади організації та здійснення публічної влади", присвяченої пам'яті Л.П.Юзькова, 2022, С.280-285.
12. Павлик О. Б. Особливості охорони навколишнього середовища в ФРН / О. Б. Павлик // Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації : зб. тез доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. Хмельницький : ХУУП, 2022, С.179-181.
13. Павлик О. Релігійні норми в законодавстві ФРН, зб. тез "Актуальні проблеми юридичної науки" Міжнародної наукової конференції "21 юридичні читання", ХУУП, 2022.
14. Павлик О. Б. Сучасний стан розвитку туристичної галузі Швейцарії / О. Б. Павлик // Туристично-рекреаційна сфера: виклики і сучасність: зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (22.04.2024). Хмельницький : ХУУП, 2024, С.30-31.
15. Павлик О. Б., Король С.В. Граматичні труднощі перекладу. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / О.Б. Павлик, С.В. Король. Хмельницький: ХНУ, 2003, 108 с.
16. Experimental Verification of the Efficiency of Using Interactive Technology Tools in the Humanitarian, Professional and Practical Training of International Economists / L. Maksymchuk, N. Sobol, N. Bidasiuk, K. Oleksandrenko, O. Pavlyk // Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. - 2019. - Vol. 11, № 4, P.147-163. (Web of Science)

17. Heyberger J., Schmitt Ch., Wilhelm A. Bavaria: Landes – und Volkskunde des Bayern, Zweiter Band, Muenchen, 2010. 256 S.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.degruyter.com/viewbooktoc/product/133> [in German]
2. <https://www.degruyter.com/viewbooktoc/product/133> [in German]
3. <http://weblist.gu.net/> каталог українських веб-ресурсів
4. <http://www.uar.net/URAN> - Українська наукова та освітня мережа
5. <http://eubasics.allmansland.com/> Європейський Союз
6. <http://europa.eu.int/> документи, угоди, постанови, рекомендації Європейського Союзу та Ради Європи
7. <http://www.N24.de/> Nachrichten 24
8. <http://www.dwelle.de/> Deutsche Welle
9. <http://www.derweg.org/> представлена інформація про культуру Німеччини; можна знайти друзів з листування та внести свої дані. Можна зробити on-line-замовлення на отримання журналу Der Weg zum Ziel
10. <http://www.city.net/> City Net - подорож різними країнами, відвідування визначних пам'яток
11. <http://www.subwaynavigator.com/> подорож найбільшими містами світу на метро
12. <http://www.goethe.de/> сайт Гете-інституту